

LEGFRISSEBB NEMZETKÖZI DOKUMENTUMOK AZ LMBTI SZEMÉLYEK EMBERI JOGAIRÓL

Összeállította: Magyar LGBT Szövetség
2015. szeptember

EURÓPAI UNIÓ

Az Európai Bizottság szexuális irányultság szerinti hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos jelentése

Az Európai Bizottság Fogyasztói és Jogérvényesítési Főigazgatósága 2014 decemberében tette közzé antidiszkriminációs jogi szakértői hálózatának legújabb jelentését [Combating Sexual Orientation Discrimination in the European Union](#) címmel. A jelentés elemzi a 2000/78 irányelv alkalmazását a 28 tagállamban, valamint a Bizottság által javasolt új ún. horizontális irányelv várható hatását. A jelentés az új irányelv elfogadása mellett egy közös eljárási útmutató kidolgozását javasolja az egyenlő bánásmód területén működő jogérvényesítő szervek gyakorlatának harmonizálására.

Az Európai Parlament nemek közötti egyenlőségi stratégiára vonatkozó jelentése

2015. június 9-én fogadta el az Európai Parlament a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó 2015 utáni uniós stratégiáról szóló jelentését ([P8_TA-PROV\(2015\)0218](#)). A jelentés felhívja a figyelmet a nők különböző csoportjai (így többek között az LMBTI nők) sajátos szempontjaink figyelembe vételére a stratégiaalkotás során, illetve megismétli a Parlament korábbi egyértelmű elköteleződését ([P7_TA\(2014\)0062](#)) egy európai szintű LMBTI menetrend (cselekvési terv) elfogadása mellett.

Az Európai Parlament alapvető jogok helyzetére vonatkozó jelentése

2015. szeptember 8-án fogadta el az Európai Parlament *Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2013–2014)* c. jelentést ([P8_TA\(2015\)0286](#)). A jelentés első alkalommal külön fejezetben foglalkozik az LMBTI személyek jogaival, és többek között kiáll a transzneműség mentális betegségként történő kezelésének megszüntetése és interszex gyermekeken beleegyezés nélkül végzett ún. „normalizáló” műtétek betiltása mellett. A jelentés ismételten felhívja a Bizottságot egy európai szintű LMBTI menetrend (cselekvési terv) elfogadására.

Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének interszex emberekkel kapcsolatos jelentése

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) 2008 óta rendszeresen tesz közzé jelentéseket az LMBTI emberek jogi és társadalmi helyzetéről az Európai Unióban. Az országjelentésekre épülő adatgyűjtés 2014-ben újdonságként már az interszex emberek helyzetére is kitért, 2015 áprilisában az FRA egy kifejezetten erre a kérdésre összpontosító jelentést tett közzé [The fundamental rights situation of intersex people](#) címmel. A jelentés egy nem-semleges harmadik opció bevezetését javasolja a férfi-nő megjelölés mellett a személyazonosító dokumentumokban. A jelentés emellett az interszex gyermekeken beleegyezés nélkül végzett ún. „normalizáló” műtétek beszüntetését javasolja a tagállamoknak.

EURÓPA TANÁCS

Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének transznemű emberekkel kapcsolatos határozata

Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése rendszeresen foglalkozik az LGBT emberek jogainak kérdésével, legutóbb 2014-ben fogadtak el átfogó jelentést a témában. 2015. április 22-én a szervezet egy kifejezetten a transznemű emberek helyzetével kapcsolatos határozatot ([2048 \(2015\) sz. határozat](#)) fogadott el, amelyben többek között felszólítják a tagállamokat, hogy a jogi nem megváltoztatásának ne legyen feltétele pszichiátriai diagnózis felállítása; az állami nyilvántartás az önmeghatározáson alapuljon; ne kényszerítsék válásra a transznemű embereket nemük hivatalos megváltoztatásának feltételeként; szüntessék meg a transzneműség mentális betegségként való kezelését; és vezessenek be a nő és férfi megjelölés mellett egy harmadik lehetőséget a személyazonosító dokumentumokban azok számára, akik ezzel élni kívánnak. A határozat a TransVanilla Transznemű Egyesület jóvoltából [magyar nyelven](#) is elérhető.

Az Európa Tanács emberi jogi biztosának interszex emberekkel kapcsolatos jelentése

Az FRA-hoz hasonlóan az Európa Tanács emberi jogi biztosa is jelentést tett közzé 2015 áprilisában az interszex emberek emberi jogainak érvényesüléséről [Human rights and intersex people](#) címmel. A jelentés nyolc ajánlást fogalmaz meg a tagállamoknak, amelyben többek között az interszex gyermekeken beleegyezés nélkül végzett ún. „normalizáló” műtétek beszüntetését és az anyakönyvi eljárások rugalmassá tételét javasolja. A jelentés arra is felhívja a figyelmet, hogy egy új védett tulajdonság bevezetése vagy a „nem” mint védett tulajdonság megfelelő értelmezése révén biztosítani kell, hogy az egyenlő bánásmódra és a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó jogszabályokat az interszex emberekre is alkalmazzák.

ECRI ötödik országjelentés

2015. június 9-én ötödik alkalommal tett közzé [jelentést](#) Magyarországról az Európa Tanács Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottsága (ECRI), amely most első ízben a szexuális irányultság és nemi identitás szerinti megkülönböztetés kérdésére is kitért. A jelentés LGBT vonatkozásban a gyűlöletbeszédre vonatkozó szabályozás kiterjesztését, az LGBT emberekkel kapcsolatos kutatások folytatását és egy homofóbia és transzfóbia elleni cselekvési terv elfogadását javasolja a magyar kormánynak.

EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE

UNICEF álláspont a szexuális irányultságról és a nemi identitásról

2014 novemberében az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Gyermek Gyorsségélyalapja, az UNICEF [Eliminating discrimination against children and parents based on sexual orientation and/ or gender identity](#) címmel tette közzé álláspontját. A dokumentum hangsúlyozza, hogy szemben az LGBT emberek és a gyermekek jogait szembeállító hibás megközelítéssel, a gyermekek mindenek felett álló érdeke az LGBT gyermekekkel, illetve az LGBT szülőkkel nevelkedő gyermekekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni fellépést követeli meg. Az UNICEF mindezek alapján támogatja többek között az LGBT szülők és gyermekeik közötti kapcsolat jogi elismerését. Az álláspont az UNICEF Magyar Bizottsága jóvoltából [magyar nyelven](#) is elérhető.

Az ENSZ emberi jogi főbiztosának jelentése

A 2011-ben készült hasonló jelentést ([A/HRC/19/41](#)) követően 2015 májusában az ENSZ emberi jogi főbiztosa *Discrimination and violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity* címmel átfogó jelentést tett közzé ([A/HRC/29/23](#)). A jelentés a hátrányos megkülönböztetéssel és gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos fellépés megerősítése mellett többek között az interszex gyermekeken végzett egészségügyileg nem indokolt műtétek, valamint a szexuális irányultság megváltoztatását ígérő „konverziós” terápiák betiltását, valamint az azonos nemű párok és gyermekeik elismerését javasolja a tagállamoknak.